

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор

_____ проф. Володимир СМОЛАНКА

_____ 2024 р.

ПРОГРАМА

презентації дослідницьких пропозицій

для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії
за спеціальністю 053 Психологія

(на основі здобутого освітнього ступеня «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня
«спеціаліст»)

РОЗРОБЛЕНО

Предметною комісією

з спеціальності 053 Психологія

проф. Уляна МИХАЙЛИШИН

доц. Едуард СОЛОМКА

доц. Оксана СМУК

Голова комісії:

проф. Уляна МИХАЙЛИШИН

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Приймальна комісія

ВИМОГИ ДО ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ

для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії
за спеціальністю 053 Психологія

Схвалено на засіданні кафедри психології
факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №10 від 27 березня 2024 р.)

Обов'язковим елементом вступного випробування є дослідницька пропозиція. Дослідницька пропозиція – це *авторський науковий проект* обсягом 5-8 сторінок друкованого тексту, підготовлений вступником до аспірантури, у якому обґрунтовується тема майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі напрями розв'язання поставлених завдань тощо.

Основною метою дослідницької пропозиції за спеціальністю 053 Психологія є встановлення рівня обізнаності вступника щодо потрібних для проведення певного наукового дослідження знань і вмінь, визначення його здатності сформулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї; схильності вступника до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем, а також мотивації та здатності до розвитку дослідницьких компетентностей з обґрунтування актуальної наукової психологічної проблеми.

Пропозиція подається у друкованому та електронному вигляді (надсилається електронною поштою на адресу кафедри психології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у форматі *.doc або *.docx). Дослідницька пропозиція на паперовому носії та її електронна версія зберігаються у відповідних документах у відділі аспірантури.

Орієнтовна структура дослідницької пропозиції

Дослідницька пропозиція має містити наступні структурні частини, кожна повинна бути виокремлена в тексті:

Титульний аркуш.

Вступ (формулювання наукової проблеми, актуальність тематики). Тут розкривається проблема, на вирішення якої спрямована робота та обґрунтовується її актуальність. Цей розділ характеризує ступінь ознайомлення вступника із поставленою проблемою та демонструє його вміння визначати напрями наукового дослідження, що є актуальними для відповідної галузі науки.

Стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, виділення невирішених аспектів обраної проблематики. Тут наводиться стан розробки проблеми у роботах вітчизняних та зарубіжних учених, на які робляться відповідні посилання. Цей розділ засвідчує здатність вступника здійснювати пошук і критичний аналіз наукової літератури, робити коректні посилання на першоджерела, уникати проявів плагіату.

Методологія дослідження. Тут визначаються мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження; формулюється (за потреби) дослідницька гіпотеза щодо можливих напрямів розв'язання поставлених завдань; визначаються методи дослідження.

Мета і завдання визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про комплекс дій, які необхідно виконати для досягнення мети. Методи дослідження являють собою сукупність методів, які планується застосувати у вирішенні дослідницьких задач. Цей розділ демонструє володіння вступником методологічним апаратом в обраній науковій сфері, засвідчує його ознайомлення з сучасними методами досліджень та показує вміння формулювати мету і завдання дослідження, а також знаходити оптимальні шляхи щодо їх вирішення.

Джерельна база дослідження. Огляд джерел, з якими автор працював, їхня систематизація, корисність, доступність, ставлення вступника до їх змісту.

Очікувані результати дослідження. Тут висвітлюється, які результати дослідження планується отримати при вирішенні кожного із завдань дослідження. Визначається передбачувана наукова новизна та практичне значення роботи. У цьому розділі вступник має продемонструвати свої прогностичні властивості, уміння зосередитися на можливостях практичного застосування передбачуваних результатів дослідження.

Список використаних джерел. Цей розділ засвідчує уміння вступника застосовувати обраний стиль оформлення наукових джерел, а також дає змогу отримати уявлення про особливості його наукового пошуку (якість літератури, її географія, часові межі).

Презентація дослідницької пропозиції з обраної спеціальності (освітньо-наукової програми) відбувається у формі співбесіди на засіданні предметної екзаменаційної комісії (у день вступного іспиту з фаху). Вступник готує дослідницьку пропозицію та робить її презентацію. Тривалість презентації одного абітурієнта – до 15 хв. Якщо вступник має певні здобутки або власні розробки за тематикою дослідницької пропозиції (участь у наукових проєктах, статті, тези, виступи на конференціях), то це доцільно відзначити в тексті дослідницької пропозиції.

Вимоги до оформлення: обсяг – 5-8 сторінок; параметри комп'ютерного набору тексту: шрифт – Times New Roman, розмір – 14, інтервал – полуторний (1,5), поля стандартні (верхнє, нижнє і праве поле – 1,5 см, лівє поле – 2,5 см); Нумерація сторінок – у верхньому правому куті (титульний аркуш не нумерується). Оформлення титульного аркушу – за зразком (див. Додаток). У тексті необхідно використовувати символи за зразком: лапки типу «...», дефіс (-), тире (–), апостроф ('). У пропозиції не доцільно використовувати ілюстрації (діаграми, графіки, малюнки, таблиці), складені іншими авторами або запозичені з іншої літератури. Посилання на використані джерела оформлюються у квадратних дужках, де через кому вказується номер джерела та сторінка цитування у цьому виданні (зразок: [4, с. 56]).

Список використаних джерел оформляється за правилами згідно з ДСТУ

8302:2015. При підготовці пропозиції рекомендується спиратися переважно на наукові публікації, не давніші за п'ять років. Посилання на підручники та навчальні посібники не є доцільними у дослідницькій пропозиції. Цитування чи звертання до нормативно-правових актів передбачає, що ці акти будуть перелічені у списку використаної літератури. При цитуванні конкретної норми законодавства необхідне зазначення у тексті номера статті та пунктів закону.

Презентація дослідницької пропозиції готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і повинна містити не більше 8-10 слайдів.

Структура виступу:

- тема дисертаційного дослідження;
- актуальність обраної проблеми дослідження;
- стан розробки даної тематики у вітчизняній та зарубіжній науці;
- мета та завдання дослідження;
- методологія дослідження;
- можливі шляхи розв'язання поставлених завдань;
- бібліографічний список основних використаних джерел, які відповідає тематиці дослідження.

Кожен слайд має бути викладений чітко, лаконічно і не містити неоднозначних формулювань.

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури й етики наукових повідомлень.

Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень складається з таких частин:

- доповідь вступника;
- відповіді на поставлені запитання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідницька пропозиція оцінюється предметною комісією під час відповідного вступного випробування.

Критерії оцінювання:

- наукова новизна;
- обґрунтованість;
- оригінальність науково-дослідних ідей;
- реалістичність науково-дослідних ідей;
- повнота викладки всіх структурних частин;
- переконлива презентація дослідницької пропозиції.

Максимальна кількість балів за дослідницьку пропозицію складає **200 балів**.

Таблиця

Бали	Критерії оцінювання
180 – 200	Зроблена презентація забезпечує повне розкриття теми та містить елементи новизни. Наукова пропозиція містить значний різноманітний масив опрацьованих джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення і висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію. Автор планує використовувати у дослідженні сучасний аналітичний методологічний інструментарій. Запропонована тема має практичну цінність, проблема розкрита адекватно обраній темі. Доповідь логічна, повна, стисла, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами. Відповіді на запитання правильні, стислі, аргументовані. Наявні наукові досягнення вступника.
140 – 180	Тема розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. У презентації зустрічається порушення логіки викладу. Аналіз літературних джерел зроблений поверхнево, інколи відсутні узагальнення, наукова полеміка, авторські висновки, посилання на першоджерела. Подана тема не має достатнього аналітичного обґрунтування доцільності її реалізації. Відповіді на питання загалом правильні, вступник добре знає предмет роботи.

100 – 140	Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, відсутні узагальнення, авторські висновки. Порушена логіка представленого матеріалу. Є зауваження щодо оформлення тексту дослідження та презентації. Доповідь прочитана за текстом, вступник не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання членів комісії правильні або повні. Наочні матеріали не відображають зміст передбачуваного дослідження.
Менше 100	Тема і мета роботи не сформульовані або не визначені, змістовне наповнення не відповідає темі дослідження. Відсутня логіка у побудові дослідження. Важко визначити ступінь самостійності представлених матеріалів. Обґрунтування запропонованих пропозицій відсутнє. Оформлення має суттєві недоліки. Доповідь не відображає змісту роботи, більшість відповідей на запитання неточні або неправильні. Вступник не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали відсутні.

Результати вступного випробування оприлюднюються на інформаційному стенді відбіркової комісії з прийому на навчання до аспірантури і на офіційному сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

1. Які чинники зумовили вибір теми Вашої дослідницької презентації? (актуальність, новизна дослідження тощо).
2. Сформулюйте, будь ласка, гіпотезу Вашого дослідження.
3. Праці яких вітчизняних та зарубіжних авторів використані Вами під час обґрунтування теми дослідницької презентації?
4. Які основні методи дослідження, на Вашу думку, необхідно використати у процесі вирішення обраного Вами наукового завдання?
5. Чим зумовлене Ваше рішення зайнятися науковою діяльністю?
6. У чому Ви вбачаєте актуальність теми Вашої наукової роботи?
7. Як Ви можете оцінити рівень наукової дослідженості теми, наукової проблеми дослідження?
8. Які поняття Ви будете використовувати у дослідженні?
9. Охарактеризуйте себе як майбутнього науковця. Які складові наукової компетентності Ви плануєте набути під час навчання в аспірантурі?

Оформлення титульної сторінки дослідницької пропозиції.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Спеціальність **053 Психологія**

Освітньо-наукова програма **Психологія**

Прізвище, ім'я, по батькові вступника

**ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ
на тему:**

«.....»

